

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр./Nr. 12-3069/7

17.11.2019 г./v.

Државната комисија за спречување на корупцијата, врз основа на чл. 22 и чл. 23 од Законот за спречување корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19), а согласно со чл. 40 ст. 3 и чл. 41 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по пријава добиена од непознат подносител, на првото продолжение од 55-тата седница одржано на 17.11.2021 година ја донесе следната

ОДЛУКА

Постапувањето по пријавата доставена од непознат подносител до Државната комисија за спречување на корупцијата, врз основа на која е оформлен предмет со број 12-3328/1 од 24.06.2019 година, **СЕ ЗАПИРА**.

До Министерство за информатичко општество и администрација да се достави препорака за укинување на т.н. балансер при вработувањето јавни и административни службеници, бидејќи со истиот се поткопува начелото на интегритет уредено во чл. 4 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси.

Предметот со архивски број 12-3328 од 2019 година да се затвори и да се архивира.

Одлуката на Државната комисија за спречување на корупцијата со образложението во деперсонализирана форма, да се објави на нејзината веб страница во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

Предметот со број 12-3328/1 од 24.06.2019 година е оформлен во Државната комисија за спречување на корупцијата (во понатамошниот текст: ДКСК) врз основа на добиена пријава од непознат подносител.

Во пријавата се изнесени наводи за незаконитости при вработување две лица во ///, под влијание на ///, службено лице /// и тоа лицето ///, која била сопруга на службеното лице ///, судија на ///, како и лицето ///, сопруг на службеното лице ///, судија на ///. Се наведува дека /// ги вработил двете погоре наведени лица, затоа што истиот, преку /// каде што е сопственик, бил застапник – адвокат во предмети по кои постапувале двете погоре наведени службени лица – судии. Од ДКСК се бара да го преиспита овој случај согласно со нејзините законски надлежности. Во прилог на пријавата не се доставени докази.

Постапувајќи по предметот, на барање од ДКСК, ///, /// и ///, доставија податоци, информации и документација со цел правилно утврдување на фактичката состојба по однос на наводите од пријавата. Откако ДКСК изврши увид во така доставените податоци, информации и документација, анкетните листови на погоре посочените двајца судии и на посоченото службено лице во пријавата – ///, како и во неговата изјава за интереси, потоа во веб страната www.sud.mk од каде беа идентификувани сите случаи по кои постапувало погоре посоченото адвокатско друштво во предметите кои се воделе пред ///, сметано од /// година – период во кој посоченото службено лице е избрано за пратеник во прв мандат во Собранието на Република Северна Македонија, пред да биде избрано за /// и по оцена на секој одделен доказ, како и на сите докази во целина, утврди дека посоченото лице било избрано за /// на непосредни локални избори во октомври 2017 година. ///% (/// проценти) е сопственик на ///, каде бил вработен до /// година, на којшто датум стапил на функција за пратеник во Собранието на Република Северна Македонија, по непосредно спроведените парламентарни избори во април истата година. Не се јавува како управител/овластено лице/застапник на истото ова адвокатско друштво кое е во /// сопственост. Остварува приходи по основ на повремено извршување услуги од /// природа од ова адвокатско друштво, уредно пријавено во ДКСК. Неговата сопруга, лицето /// е ///% (// проценти) сопственик и управител на трговското друштво ///.

Сметано од /// година, погоре посоченото адвокатско друштво застапувало три предмети кои се воделе пред ///. Посочените двајца судии не постапувале по ниту еден од овие предмети, кои ја извршуваат судиската функција во истиот суд, каде што се вработени во редовен работен однос. Нема податоци за нивно постапување т.е. застапување по предмети на посоченото адвокатско друштво, во било која парнична постапка пред ///.

Лицето /// е сопруг на погоре посочениот судија. Не е вработен во ///, туку бил ангажиран со авторски договор за проект /// - /// (на английски јазик: /// - ///), финансиран од /// - /// (на английски јазик: /// – ///), преку програмата /// на ///, заведен под број на грантот ///.

Лицето /// е сопруга на погоре посочениот судија. Вработена е во /// на работно место /// – ///, по претходно уредно расписан оглас за вработување. Уште во првата фаза од постапката за вработување, останала како единствен можен кандидат, кој успешно ги поминал сите три фази на селекција. Жалба против одлуката за нејзин избор не е вложена.

Со увидот во јавниот оглас број /// објавен од Агенцијата за администрација на Република Северна Македонија, наведено е дека погоре наведеното работно место било предвидено за вработување на лице од албанска националност, а со увидот во предлогот на кандидати за вработување, за работното место, погоре посочено, лицето било предложено како кандидат

за вработување од албанска националност. Лицето на ден /// година се стекнало со вработување во ///, по основ на донесено решение за вработување од страна на /// и тоа на работно место /// – ///, а на коешто работно место согласно со годишниот план за вработување на /// за /// година, било предвидено дека треба да се вработи лице со албанска националност.

Согласно со чл. 3б ст. 1 а. 1 од Законот за административни службеници ("Службен весник на Република Северна Македонија" број 27/14 ... 14/20): "Кандидатите за административни службеници ја пополнуваат електронската пријава која ги содржи најмалку следниве податоци: - име и презиме, матичен број, датум и место на раѓање, адреса и место на живеење, адреса на електронска пошта и припадност на заедница.", согласно со чл. 44 ст. 1 од истиот закон: "Комисијата за селекција, од конечните ранг-листи по работни места, избира онолку најдобро рангирани кандидати со припадност на заедница за која согласно со годишниот план на институцијата се предвидени нови вработувања, колку што извршители се бараат за тааквото работно место и во рок од три дена и' ги предлага на институцијата.", а согласно со ст. 2 на истиот чл. и Закон: "Во случај кога на било која од ранг-листите од ст. 1 на овој чл. нема доволно кандидати со припадност на заедница за која согласно со годишниот план на институцијата се предвидени новите вработувања, постапката се повторува само за оние работни места и за оној број на извршители, колку што недостасуваат."

На вака утврденото, за ДКСК не е спорно дека /// ја формирал комисијата за селекција и не спорно ниту дека истата за работното место /// го предложила погоре наведеното лице, при што навела дека предложеното лице за вработување е со албанска национална припадност, како што се барало во распишаниот оглас.

За да се одговори на прашањето за евентуално коруптивно дејство, по пат на незаконско влијание, како од страна на ///, така и од страна на членовите на Комисијата за селекција, врз основа на кое лицето /// се стекнало со вработување, спротивно на начелото за правична застапеност на припадниците на заедниците, ДКСК побара од Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија да достави последна пријава за вработување на погоре посоченото лице во /// (образец М1/М2), со цел да се утврди дали работниот однос е заснован по основ на албанска националност. Воедно, ДКСК побара од Агенцијата за администрација на Република Северна Македонија да се достави електронската пријава на погоре посоченото лице по јавниот оглас број ///, со цел да се утврди дали истото во /// доставило неточен податок за својата национална припадност. И конечно, ДКСК побара од Државниот управен инспекторат при Министерството за информатичко општество и администрација на Република Северна Македонија да изврши вонреден инспекциски надзор за доследна примена на чл. 44 од Законот за административни службеници, а во врска со постапката за вработување

на погоре посоченото лице во ///. Ова со цел да се утврди дали постојат незаконитости и пропусти од страна на комисијата за селекција којашто ја спровела постапката за вработување по јавно распишаниот оглас број ///, конкретно дали вработувањето на лицето во /// е извршено во законски спроведена постапка. Овие институции доследно постапија по барањата на ДКСК и преземаа дејствија и мерки од нивна законска надлежност, за што до ДКСК доставија податоци, информации и документација по однос на се' што беше побарано од нивна страна. ДКСК откако оцени дека располага со доволно факти, пристапи кон утврдување на точната правна и фактичка состојба по однос на погоре наведеното прашање, со цел преземање мерки од нејзина законска надлежност, согласно со Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, па по извршената единечна и вкрстена анализа на сите факти во предметот го утврди следното:

Преку електронскиот систем на Агенцијата за администрација на Република Северна Македонија, погоре наведеното лице поднело апликација за вработување во ///, по објавениот јавен оглас број ///, за огласеното работно место во т. 1 од огласот - ///, со шифра ///. Ова работно место било предвидено за вработување кандидат од албанска национална припадност согласно со тогашниот Годишен план за вработување на ///. Во поднесената апликација, лицето навело дека е припадник на албанската етничка заедница - албанка, граѓанин на Република Северна Македонија, кое живее на нејзина територија.

По уредно спроведената постапка, од комисијата за селекција, како најдобро рангиран т.е. единствен кандидат за погоре означеното работно место, било предложено токму посоченото лице, како припадник на албанската етничка заедница во Република Северна Македонија. По така донесениот предлог, /// донел Одлука заведена под архивски број /// од /// година, со која за погоре означеното работно место било избрано посоченото лице. Врз основа на оваа одлука, ///, службено лице ///, донел Решение за вработување на државен службеник, заведено под архивски број /// од /// година, со што посоченото лице, се стекнало со вработување во ///, на погоре означеното работно место. Стапило во работен однос на /// година, кој бил евидентиран и пријавен во Агенција за вработување на Република Северна Македонија, со пополнување и доставување Пријава/Одјава во задолжително социјално осигурување – образец М1/М2 (во понатамошниот текст: образец М1/М2).

Со увидот во погоре означените образец M₁/M₂, во полето припадност на заедница, се утврди дека посоченото службено лице е припадник на македонската етничка заедница во Република Северна Македонија. *Имено, Комисијата за селекција за погоре означеното работно место, предложила избор на кандидат со албанска национална припадност, кое /// го пријавило во работен однос во Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, како лице од македонска национална припадност?*

Државен управен инспекторат при Министерство за информатичко општество и администрација на Република Северна Македонија, спроведе вонреден инспекциски надзор во /// при што составен е записник заведен под архивски знак /// од /// година. Со увидот во овој записник се утврди дека правото на изјаснување на припадност на заедница се смета дека е лично право на секој граѓанин на Република Северна Македонија и не е законски нормирano преиспитувањето и докажувањето на истото, дали и зошто некој во одреден период се чувствува како припадник на една или на друга заедница, во конкретниот случај македонска или албанска етничка заедница. Ваквата констатација, е наведена и во записникот од извршениот вонреден инспекциски надзор од страна на Државен управен инспекторат при Министерство за информатичко општество и администрација на Република Северна Македонија во Агенција за администрација на Република Северна Македонија, за истата погоре описана околност, заведен под архивски знак /// од /// година.

Од погоре наведеното, ДКСК ја исклучува одговорноста на членовите на комисијата за селекција по однос на постапката за вработување на посоченото лице во ///, затоа што немале законски механизам како да ги проверат наводите за национална припадност на посоченото лице, имајќи ги предвид одредбите во чл. 36 од Законот за административни службеници. Но, од аспект на обезбедениот материјален доказ – образец M₁/M₂, работниот однос на посоченото службено лице во ///, е регистриран во Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, со македонска национална припадност, што не е во согласност со тогашниот Годишен план за вработување на ///. Оттука, за ДКСК е јасно дека посоченото службено лице, се стекнало со лична корист – вработување во ///, на погоре означеното работно место, по пат на злоупотреба на лично право на изразување национална припадност, при што во својата апликација за вработување, поднесена по повод погоре означените јавен оглас за вработување во ///, дало неточен податок, дека е припадник на албанската

национална припадност, кога во суштина, лицето е припадник на македонската национална припадност и така се стекнало со право на плата и други користи од работен однос, спротивно на закон, затоа што тие права т.е. користи законски не му припаѓале. Прилог на ова е и фактот дека посоченото лице е пријавено во работен однос во /// на определено работно време, а истото тоа лице требало на биде пријавено на неопределено работно време во /// – факт кој непосредно беше утврден со увидот во образецот M1/M2.

Правната празнина по однос на непостоењето или немањето законски механизам за санкционирање на ваквото дејство, ДКСК ја лоцира во т.н. балансер на Министерство за информатичко општество и администрација на Република Северна Македонија, затоа што правото на изразување на националната припадност е лично право на секој граѓанин на Република Северна Македонија, а немањето законски механизам за санкционирање на неговата злоупотреба, го поткопува начелото на интегритет уредено во чл. 4 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, кое е применливо за сите избрани и именувани лица, вработени во јавниот сектор и останати службени лица, кои извршуваат јавни должности и овластувања. Имено, обврската за однесување со интегритет, наметнува обврска на секое службено лице, да не злоупотребува лични права, за кое дејство не постои законски нормиран механизам за санкционирање, со цел стекнување лична корист т.е. вработување во овој конкретен случај. Ова од причина што “балансерот” овозможува службените лица, да се повикуваат на правото на национална припадност, без да постои законски механизам за негова контрола, заради што ДКСК оцени дека е неопходно истиот да биде укинат т.е. повлечен од правниот промет во Република Северна Македонија.

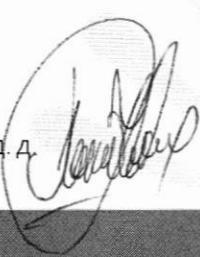
Имајќи го предвид погоре наведеното, ДКСК одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

Доставено до:

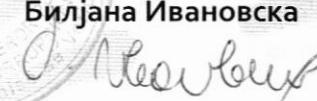
- Архивата на ДКСК

Изработил:

м-р Д. Д.

**ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА**
Претседател,
Билјана Ивановска

Адреса: ул. Пресвета Богородица број 3, 1000 Скопје - Република Северна Македонија

Adresa: rr. Presveta Bogorodica nr.3, 1000 Shkup - Republika e Maqedonisë së Veriut

email: contact@dksk.org.mk

тел/tel: +389 2 3248 930

<https://www.dksk.mk>